

UGE 34 | 2017

TEATER KONCERTER MUSEER

Interview:

Skuespiller Kirsten Olesen går videre alene

Side 10-16

Huxi Bach

IND TIL
BENET

Premiere
5. oktober 2017

KØB BILLET:
HUXIBACH.DK

Fast grund på de skrå brædder

Teateret har været en drøm, et oprør, en kreativ boblen og et travlt arbejde for Kirsten Olesen. Nu er Det Kongelige Teaters scener et frirum fra sorg, savn og ensomhed. Til efteråret spiller skuespilleren med i "Frøken Julie" over for Henning Jensen. Nøjagtig som de gjorde det for 44 år siden.

Vi går en tur med Kirsten Olesen efter prøverne på teaterstykket og taler os gennem et liv med store roller, folkelige gennembrud og teateret som fast og sikker grund, når resten af verden smuldrer.

Anja Limkilde, anli@jfmедier.dk

Hun ved præcist, hvor hun skal gå. Hvad hun skal sige og ikke mindst tænke, føle og udtrykke. Det er en helt speciel orden, som skuespiller Kirsten Olesen oplever, hver gang hun træder ind på scenerne i Det Kongelige Teaters skue-

spilhus i København. Og med ordenen følger fred. Ro i hovedet og ro fra sig selv.

- Hvis du bare får fat i den røde tråd, så vikler du den ind, og til sidst har du et helt garnnøgle. Du har endda øvet dig på det hele. Der er ikke noget, der kommer bag på dig, siger Kirsten Olesen og lader pausen ende med et smil, inden hun fortsætter:

- Sådan er der ikke i livet uden for teateret. Der fiser det bare rundt oppe i kasketten.

For fire år siden mistede hun sin mand gennem 39 år, musikeren Ole Ousen. Midt i savnet er teateret blevet hendes base.

- Jeg ved, hvad jeg har herinde. Det forsvinder ikke bare mellem hænderne på mig. Når alt det andet flyder, er uvist og usikkert, har jeg

et fast holdepunkt i teateret, siger hun.

Sådan kan hun sætte én fod foran den anden og gå videre. Selv om hun går alene - og ikke helt ved, hvor hun går hen.

Balletdanser og djævlunge

Sammen går vi fra Skuespilhusets sceneindgang ud mod Ofelia Plads, der er fyldt med

- Mange gange synes man, at det kan være svært bare at være i sin egen krop. Som teaterlev lærte man sig selv at kende på godt og ondt. Man bliver konfronteret med sig selv og sine egne begrænsninger. Det navlepilleri kan godt være barsk i en ung alder, men vi samlede hinanden op, når vi gik i stykker, fortæller Kirsten Olesen om tiden på teaterskolen, hvor hun fik to nære, livslange venskaber med sine medstuderende. Foto: Yilmaz Polat

“

JEG VILLE FANDME VISE, AT JEG IKKE VAR BANGE FOR NOGET. MEN DET VAR JEG JO. JEG VAR HELT ANGST. UDADTIL HAR JEG ALTID VIRKET ENORMT STÆRK. OG VILD. MEN JEG HAR VÆRET MEGET USIKKER PÅ MIG SELV.

Kirsten Olesen, om at søge ind på Odense Teaters elevskole i 1968

sten Olesens stemme, når hun fortæller. Men pludselig bliver den brudt af en styrke i et stort grin eller en skarp replik. Hun er både stærk og sårbar. Trist og levende. Og kan komme igennem det hele i få sætninger. Og pauserne mellem dem.

Der er en stemning af tristesse rundt om hende, som vel stammer fra sorgen. Men før vi når til døden, skruer vi tiden 68 år tilbage til dengang, Kirsten Olesen blev født.

Hun voksede op i Hvidovre og Horsens. Til den første by hørte balletundervisning og til den anden et skuespil i underskolen med en masse djævlunger. Derudover var teater ikke noget, familien havde råd til at bruge penge på.

- Horsens var ikke nogen særlig stor kulturby. Kultur og teater var ikke noget, der prægede min barndom og ungdom meget. Det var først, da jeg kom i gymnasiet, og vi købte billetter til rejsende teaterforestillinger, som vi oplevede i håndværkerforeningen på bagerste række på balkonen. Og jo mere jeg så, jo mere begejstret blev jeg, siger Kirsten Olesen.

Hun fik sin første hovedrolle i 2. g i gymnasiets teaterstykke. Med rollen fulgte ros og anerkendelse. Og det var nok mere det end noget andet, der var skyld i, at hun året efter tog til optagelsesprøve på Odense Teater.

- Det var aldrig en drøm at blive skuespiller. Det var slet ikke noget, jeg overvejede. Min far mente, at vi skulle være lærere eller jurister, min søster og jeg. Det var gode pigefag, for de kunne kombineres med en familie, siger hun og afbryder sig selv med en dyb latter.

- Men når man er 17-18 år, skal man til at spekulere på, hvad man vil bruge sit liv på. Jeg havde svært ved at finde en vej, og når man bliver fortalt, at man er god til noget, sætter det sig i en, siger hun.

Oprør

I hemmelighed, om natten og midt i studentereksamenene, læste hun til optagelsesprøve. Hendes søster gjorde det samme. Og begge blev optaget på hver sin teaterskole.

- Så brød hele min fars verden sammen. Vi forsøgte at skjule det for ham, så godt vi kunne. Men Horsens Folkeblad skrev, jeg var blevet optaget på elevskolen, og selv om jeg rev siden ud af avisen, måtte jeg fortælle ham det. Han mente, jeg skulle holde op med det pjat. Man kunne blive arbejdsløs. Desuden var det et job for mindre pæne piger. De var løse på tråden og havde mange skilsmisser og alt det, man kunne læse. Han troede, han ville blive til nar i hele byen med to teatertossedede tøser. Det blev han nu ikke, siger Kirsten Olesen.

sensommervarme og solbrille-klædte københavnerne. I solskin bruger hun ofte sin halve times pause i prøverne ude på pladsen foran den glasbeklædte teaterbygning. Prøverne på Strindbergs "Frøken Julie" er ovre for i dag, og solen hænger ikke langt over byens tage, da hun sætter sig i en klapstol i mængden.

Der er en dirrende skrøbelighed over Kir-

Fortsættes næste side »

Teateret er blevet Kirsten Olesens frirum. Et sted, hvor der i modsætning til resten af hendes liv, er orden og forudsigelighed. - Der kan selvfølgelig også ske ting på scenen, der skal løses, og som skal improviseres. Det er et levende sted, og lamper kan falde ned, vægge kan vælte og folk kan komme til skade eller dø. Der kan ske mange ting, for det er et sted med mange mennesker, men der er også en vis ro i det, siger hun.

Foto: Yilmaz Polat

Fortsat fra foregående side »

Alligevel gik der et år, inden han igen talte til hende.

- Det var første gang, jeg gjorde noget, som ikke var forventet af mig som datter. Jeg tog opgøret. For det var på tide, at jeg gjorde noget for mig selv og fandt min egen vej, siger hun.

Og inden vejen skulle føre til både et folkeligt gennembrud i tv-serien "Matador" og en livslang ansættelse på Det Kongelige Teater, gik hun gennem endnu et oprør. Denne gang mod den etablerede scene eller "de store kukkasser med stuk, marmor og plys", som Kirsten Olesen kalder dem.

I begyndelsen af 1970'erne spillede hun sit politiske engagement ud i teatergruppen Banden. De var en del af tidsånden, og de var en rød klud foran de gamle sceners direktører og det bonerte publikum.

- Vi var frygteligt provokerende og bare det at have et lille forklæde med en livmoder, to æggestokke og en skede på, var nok til, at vi kom på dagsordenen i Folketinget. Kunne vi virkelig vise det til børn, mens vi sang "bim bam busse, min mor har en kusse"? spurgte de. Men det var børnene, der havde lært os sangen, griner hun.

- Det var tiden. Sådan var det jo.

Afbud og gennembrud

Egentlig havde hun haft en svær start på sit liv som skuespiller. Debutforestillingen på Odense Teater blev aflyst dagen før generalprøven, fordi den simpelthen var for dårlig. En alvorlig sygdom satte en stopper for arbejdet i Banden. Og med ikke meget andet end en gymnasiehovedrolle og provokerende, politisk teater på cv'et var det svært at få arbejde på de store scener.

- Jeg blev skuespiller på afbud, siger hun afprøvende og let smilende, mens hun læner sig tilbage i stolen og den lave aftensol.

Det Danske Teater havde hendes ansøgning liggende øverst i bunken, da teaterets førstevalg valgte at blive ved en teatergruppe, hun havde mødt i Paris.

Det var her, hun udviklede sig, følte sig tryk og fandt tilbage til den klassiske scene. Og det var her, hun første gang spillede den forsmåede kokkepige Kristin i "Frøken Julie" over for kollegaen Henning Jensen.

Og det var i de rammer, hun voksede mod et gennembrud i flere medier: Som "Elektra" i Birgitte Prices udgave på Strøghus Teatret i 1978, som Bodil-vinder i Bille Augusts "Honning Måne" i 1979 og som Danmarks yndlings-stuepige og iværksætter Agnes Jensen i tv-serien "Matador" fra 1978 til 1981.

- Mange forbinder mig nok stadig med Agnes. Det var også en dejlig rolle at spille. Erik Balling ("Matadors" instruktør, red.) ringede og spurgte, om jeg var interesseret. Han havde ikke noget manuskript, for det var ikke skrevet endnu, men jeg sagde ja. For jeg ville gerne arbejde med ham og med mediet, fortæller hun.

Dengang vidste hun ikke, at hun samtidig sagde ja til at blive husket som en af dansk tv's populære heltinder.

Fortsættes side 14 »

Kirsten Olesen

Født i 1949 og voksede op i Hvidovre og Horsens.

Uddannet skuespiller fra Odense Teaters elevskole i 1971. Hendes søster, Karen-Lis Ahrenkiel, er også blevet skuespiller.

Arbejdede for Banden, Det Danske Teater, Folketeatret og flere københavnske scener, inden hun blev en del af Det Kongelige Teaters faste ensemble i 1979. Der har hun været siden.

Vandt en Bodil for hovedrollen Kirsten i Bille Augusts "Honning Måne" fra 1978. Blev landskendt for sin optræden som stuepigen Agnes i "Matador" samme år. Har også spillet med i "Bryggeren" (1996-97), "Arvingerne" (2014) og "Broen III" (2015).

På teateret har hun spillet talrige hovedroller i både klassiske og nye stykker. I 2000 vandt hun en Reumert-pris for bedste kvindelige hovedrolle i "Sælsomt mellemstil" og i 2012 for "Gengangere". **Hun var kæreste** med musikeren Ole Oussen i 39 år. De sidste 16 af dem var de gift.

I tv-serien "Matador" spiller Kirsten Olesen stuepigen Agnes, som senere bliver arbejderfrue og selvstændig erhvervsdrivende. Her står Agnes (t.h.) sammen med kokkepigen Laura (spillet af Elin Reimer). Billedet er taget torsdag den 12. juni 1980 på Amalienborg Slotsplads. Men i "Matador" er vi tilbage i 1940, 8. april - dagen før den tyske besættelse. Dronning Margrethe har venligst udlånt garden til disse filmoptagelser til "Matador" og også bidraget til, at garderne er iklædt tidsrigtige uniformer og bevæbnet som dengang med det tunge 1889 Krag-Jørgensen-gevær. På dr.dk kan man gense "Matador". Foto: Scanpix

Fortsat fra side 12 »

- Det var ikke meningen, at Agnes skulle være mere end en birolle. Men jeg tror, det gik op for dem, at de manglede en arbejderfamilie som modstykke til det borgerlige og liberale. Det skulle være Agnes og Røde, siger Kirsten Olesen og tilføjer:

- Det er sjovt, men populariteten var ikke så stor første gang, serien blev sendt. Det er noget, der er voksende, når den blev sendt igen.

Mens hun gik til optagelser på det, der med tiden og genudsendelserne blev hendes folkelige gennembrud, arbejdede hun samtidig på teaterscener i hele København.

- En typisk dag kunne godt være, at man gik til optagelser til klokken 11.30. Stod til prøver på Folketeatret klokken 12, og klokken 19 spillede man på Gladsaxe Teater. Jeg har altid haft masser at lave. Det har aldrig påvirket mine roller på teateret, at jeg blev kendt som Agnes. Jeg har kunnet spille alle slags roller og genrer. Det er sværere på film at bryde ud af et mønster, hvis man er blevet identificeret med en bestemt rolle, siger Kirsten Olesen.

På scenerne

Solen har gemt sig bag tagene, køligheden har fortrængt de fleste af Ofelia Plads' gæster, og vi finder varme og kaffe bag teaterets mure.

Sideløbende med Agnes og Matador-serien fik hun sin første kontrakt på Det Kongelige Teater. 38 år og 10 teaterdirektører siden er hun her stadig. Hvor kultur var stort set fraværende i hendes barndom, er hele hendes voksne liv levet mellem kreativitet, store fortællinger og lige så store personligheder.

- Teateret er en vidunderlig arbejdsplads. Thalia er en streng, krævende arbejdsgiver. Hun kræver alting af dig. Det er ikke kun et arbejde, det er en livsform. Men når man først falder i gryden, vil de fleste blive dernede. Det er kreativt, boblende og sydende, legende og svært, siger skuespilleren med et smil.

Et sort skilt med hendes hvide navn viser ind

Kirsten Olesen blev optaget på Odense Teaters elevskole i 1968. - Tiden var sådan, at man kunne prøve sig selv af i forskellige sammenhænge. Der var mange, der forsøgte at læse noget og sprang over til noget andet. Og der var egentlig plads til os alle sammen dengang. Det var en meget stor frihed, man havde. Jeg synes, at unge i dag må være så pressede. Jeg synes, det må være stressende nok at finde ud af, hvor man skal dreje sit liv hen, hvis man ikke lige er født til at blive læge, siger Kirsten Olesen.

Foto: Yilmaz Polat

til hendes garderobe. Hun deler det aflange rum med glasfacade-udsigt over kanalen med kollegaen Karen-Lise Mynster, som er en del af teaterets 20 personer store ensemble. Her har hun de seneste otte år gjort sig klar til at spille hovedroller i Ibsens "Gengangere" (2011), Shakespeares "Richard III" (2009-10) eller i Becketts "Den som falder" (2014-16).

- Jeg har altid arbejdet hårdt. For at etablere mig som et navn, og senere fordi jeg var glad for det. Jeg har gestaltet så mange personer og levet så mange menneskelige liv på scenen. Det har gjort mit liv rigere. Det er større end mit eget. Kunsten er noget, der rækker ud over ens eget liv. Man lærer noget af, hvad andre

folk tænker og føler, og måden de går til livet på. Det er jo den allervigtigste historie, at der findes andre mennesker, der føler, har holdninger og tilgange til livet, som er anderledes end ens egne, siger hun.

Det er også her i garderoben, at Kirsten Olesen hele efteråret vil gøre sig klar til at spille Kristin i Strindbergs "Frøken Julie". En rolle og et stykke, hun er vendt tilbage til efter 44 år. Det samme er hendes medskuespiller: Henning Jensen.

- Det er simpelthen så spændende. Der er ikke mange kvindroller til min alder, men nu

Fortsættes næste side »

SYDHAVSØERNES FRUGTFESTIVAL

Lørdag den 16. og søndag den 17. september 2017

Nyd en saftig weekend i smukke Saksøbing. Se Chili Klaus coache Ker-teminde og Guldborgsunds borgmestre. Smag masser af lækre delikatesser og frugtprodukter på det summende gourmetmarked. Over 60 stande og aktivitetsboder. Følg Sydhavsøernes Restaurantdyst. Kager skabt af Konditorskolens dygtigste elever. Børnekøkken og unikke smagninger. Få sved på panden i et af de 3 motionsløb; cykel-, orienterings- eller maratonløb. Spørg Frugtdoktorerne til råds. Køb super lækker streetfood fra de mange boder.

Se mere på www.frugtfestival.dk

EN FILMUDSTILLING OM DET VI HAR FÆLLES

★★★★★ ★★★★★
 Filmmagasinet Ekko Kristeligt Dagblad

REJSEN

ÅRETS UDSKILLING PÅ MOESGAARD MUSEUM INDTIL 26. NOVEMBER

Moesgaard Museum, Filmby Aarhus og Europæisk Kulturhovedstad Aarhus 2017 præsenterer i samarbejde med Zentropa en filmudstilling af Christoffer Boe

MOM MOESGAARD MUSEUM ARHUS-2017 EUROPÆISK KULTURHØVEDSTAD FILMBY ARHUS

Hovedsponsor for Moesgaard Museum: **AURA** energi

Selv om hun har spillet store roller og vundet priser for både teater og film, har tvivlen altid fulgt Kirsten Olesen. - Tvivlen vil altid være der. Men den er jo også en drivkraft. For man skal overbevise sig selv om, at man godt kan. Man skal overbevise sin instruktør og sit publikum om, at man godt kan finde ind til kernen af rollen og give et ærligt udtryk, siger hun. Foto: Yilmaz Polat

Fortsat fra foregående side »

spiller vi den med det udgangspunkt. Det bliver noget helt andet, siger hun.

- Dengang var jeg en ung og håbefuld skuespiller. Og talentfuld. Men jeg er blevet bedre med alderen. Jeg er rigtig god til mit fag, men jeg har også fået lov til at blive det med alle de muligheder, jeg har fået. Jeg har været heldig. Jeg blev ikke arbejdsløs, som min far frygtede, siger Kirsten Olesen.

Opbrud

Hendes nakke spejles i garderoibespejlet. Hun kigger ud over kanalen og Papirøen, inden hun finder øjenkontakten igen. Teateret er ikke længere bare en legeplads, en drøm og et vidunderligt arbejde. Det er også hendes frirum. Stedet, hvor hun kan slippe for sig selv. Da hendes mand blev alvorligt syg, arbejdede hun videre. For i de timer, hun stod på scenen, fandtes hendes bekymringer og tanker ikke. Der var ikke plads til dem midt i koncentrationen og nærværet.

- Man kan meget mere på scenen, end man kan i virkeligheden. Man kan komme med de største bekymringer, med børns mæslinger, skilsmisser og dødsfald, men når man går ind på scenen, kræver det så stor en koncentration at være der, at man kan slippe for sig selv. Det frirum havde jeg meget brug for, da min mand var syg.

Hun holder en pause.

- Jeg har stadigvæk brug for rummet, siger hun.

I 2013 døde Ole Ousen efter flere års kræftsygdom. Nu er det usikkerhed, ensomhed og savn, hun slipper det øjeblik, hun står på scenen.

- Jeg skal finde ud af, hvem jeg selv er, for vi har altid været to. Om at drømme, tænke og lægge planer. Og pludselig, når man bare kun er sig selv, kan det godt være lidt ensomt. Jeg savner ham hver eneste dag, og tænker på ham hver eneste dag. Livet er blevet kedeligere, fordi jeg ikke længere går og tænker på, hvad vi nu skal udforske rundt om næste hjørne. Jeg har altid kun følt mig hel, når jeg har været sammen med ham. Han så mig så godt, siger Kirsten Olesen og tilføjer:

- Men jeg fungerer godt med mine mange skønne, nære veninder. Med tiden finder sorgen sit rum. Men den forsvinder aldrig. Så jeg sætter det ene ben foran det andet, selv om jeg ikke helt ved, hvor jeg går hen.

Både sejler forbi på kanalen, mens nuancerne af himlen bliver grålige. Og pauserne får lov at hænge uberørte mellem ord og sætninger. Hun drømmer ikke længere. Måske var det en del af hendes liv, der er forbi. Heller ikke på teateret drømmer hun om roller og hæder eller stående ovationer.

- Indimellem kan jeg godt mærke, at jeg har været med i mange år. Og jeg kan også skimte et sted, at jeg kan klare mig uden teateret. Men ikke lige nu. Jeg har brug for det. Og jeg har lyst til det, siger hun.

- Men måske vil jeg med tiden føle mig bedre tilpas, hvis jeg var freelancer, så jeg bare kunne vælge roller indimellem. Men jeg kan ikke forestille mig at stoppe helt. Jeg vil gerne spille en meget, meget gammel nisseemor i en gyngestol et sted, smiler hun.

JEG SAVNER HAM HVER ENESTE DAG, OG TÆNKER PÅ HAM HVER ENESTE DAG. LIVET ER BLEVET KEDELIGERE, FORDI JEG IKKE LÆNGERE GÅR OG TÆNKER PÅ, HVAD VI NU SKAL UDFORSKE RUNDT OM NÆSTE HJØRNE. JEG HAR ALTID KUN FØLT MIG HEL, NÅR JEG HAR VÆRET SAMMEN MED HAM. HAN SÅ MIG SÅ GODT.

Kirsten Olesen, om sin mand, Ole Ousen, som døde for fire år siden